

Филолозите в пловдивската алма матер отпразнуваха своя 45-годишен юбилей

Ас. д-р Марияна КАРТАЛОВА

Докт. Божидара БОНЕВА-КАМЕНОВА

„В началото бе Словото...“

В периода 8 – 10 ноември 2018 г. Филологическият факултет при Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ бе домакин на традиционната конференция „Паисиеви четения“. Тази година пловдивската филология отбеляза своя 45-годишен юбилей от стартирането на първите две специалности – „Българска филология“ и „Руска филология“.

Юбилейният научен форум бе открит в 6. аудитория на Ректората от заместник-декана на Филологическия факултет доц. д-р Елена Гетова, която отговаряше за цялостната организация на събитието и ръководеше официалната част. В тазгодишната конференция „Паисиеви четения 2018“ се включиха 232 учени от 39 университета и научни института (17 родни и 22 чуждестранни) от 13 държави – България, Сърбия, Полша, Русия, Чехия, Гърция, Турция, Унгария, Хърватия, Франция, Испания, Босна и Херцеговина и др.

След официалното откриване и встъпителните слова думата бе дадена на проф. д-р Запрян Козлуджов, ректор на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, който приветства гостите и участниците в конференцията, която бе определена от него като „празник на филологията“.

Приветствие отправи и деканът проф. д.ф.н. Вера Маровска, която запозна аудиторията с историята на Факултета – от създаването на първите специалности до съвременното състояние – днес Филологическият факултет на ПУ е основно образователно звено за Южна България, включващо 60 бакалавърски и 28 магистърски програми. Проф. Маровска припомни, че конференцията „Паисиеви четения“ се провежда за пръв път през 1982 г. Тя представи и емблемата на настоящата конференция – илюстрацията на известния творец Ясен Гюзелев „Алиса“ към книгата „Алиса в страната на чудесата“, която е отпечатана на плакатите за събитието. Изборът на творбата на Луис Карол не е случаен – симво-

лика на израстването, намирането на златния ключ, огледания свят, света на чудесата. Това, което разкриват пред нас и филолозите.

По време на тържественото откриване бяха отличени трима дългогодишни преподаватели, чийто цялостен принос в развитието на филологическите науки е безспорен. Проф. д.ф.н. Вера Маровска връчи специални статуетки на проф. д-р Иван Чобанов (катедра „Общо езикознание и история на българския език“), доц. д-р Владимир Янев (катедра „Българска литература и теория на литературата“) и доц. д-р Йордан Костурков (катедра „Английска филология“). Наградените преподаватели получиха и почетния плакет на Ректора, който им бе връчен лично от проф. д-р Запрян Козлуджов. Техните научни и творчески приноси бяха представени съответно от доц. д-р Борян Янев, доц. д-р Димитър Кръстев и доц. д-р Яна Роуланд.

Открита бе и изложба под надслов „Черно-бели следи от един многоцветен живот“, посветена на 100-годишнината от рождението на видния българ-

ски интелектуалец Петър Увалиев (с псевдоним Пиер Рув) – дипломат, филмов продуцент, сценарист и режисьор, университетски преподавател, семиотик, писател, преводач, радиожурналист и критик. Съпругата на Увалиев – Соня Рув, и преподавателят във Факултета по славянски филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ доц. д-р Огнян Ковачев представиха накратко личния и професионалния път на известния българин, както и беседа, посветена от него на Пловдив. Г-жа Рув показа дипломата на съпруга си от завършването на Френския колеж в Пловдив през 1932 г., както и книги от и посветени на Петър Увалиев. Тя представи и учебник за преподаване на френски език, писан от Христо Увалиев, баща на Петър Увалиев, и обеща всеки преподавател по френски от ПУ да получи по един екземпляр от това издание.

В края на официалната част доц. д.ф.н. Жоржета Чолакова – отговорен редактор на сборника с научни трудове, представи томове, включващи докладите от миналогодишния форум.

Доц. Чолакова поименно благодари на целия редакционен екип, чиято работа е белязана от целогодишно усърдие и постоянство, за да се стигне до един модерен и стойностен краен продукт.

Тържествено беше отбелязана и 40-годишнината от създаването на славистиката в Университета. Работата на обособената по този повод секция, която беше и най-голямата в рамките на конференцията, започна с приветствия на специалните гости: Нейно Превъзходителство г-жа Лерка Алайбег – посланик на Република Хърватия в България, г-жа Дагмар Остранска – директор на Чешкия център в София, и г-н Ярослав Годун – директор на Полския институт в София. Приветствия отправиха и ректорът проф. Запрян Козлуджов и деканът на Филологическия факултет проф. Вера Маровска. След представения кратък исторически обзор ръководителят на катедра „Славистика“ доц. д.ф.н. Жоржета Чолакова очерта перспективите пред славистичните специалности.

След заседанията по сек-

На стр. 7 ➔

40 години славистика в Пловдивския университет

**Доц. д.ф.н. Жоржета ЧОЛАКОВА –
ръководител на катедра „Славистика“**

През 1978 г. беше открита специалността „Славянска филология“ (днес „Славистика“), която първоначално беше само чешки профил. Успешното развитие на специалността доведе до включване на още два профила: през 1991 г. бяха приети първите студенти по полски език и литература, а през 1995 г. – по сръбохърватистика (днес сръбски и хърватски). Общият брой на дипломираните студенти в петгодишната магистърска програма, включително и през настоящата 2018 г., е 576: 243 бохемисти, 196 полонисти и 139 с профил сръбски и хърватски език. Професионалната реализация на по-голямата част от тях в сферата на културата и образованието доказва високото равнище на подготовка, което им осигурява Филологическият факултет на Пловдивския университет. Специализираното славистично обучение се осъществява от висококвалифицирания преподавателски състав на катедра „Славистика“, която бе обособена през 2000 г. Наред с тях в образователния процес участват и специалисти по български език и литература към факултета. През първите години на специалността основна част от преподавателите бяха авторитетни учени от Софийския университет, но впоследствие се формира екип от специалисти, голяма част от които са дипломирани в Пловдивския университет.

Добрите резултати от развитието на славистиката са особено впечатляващи на фона на световната криза в областта на хуманитаристиката, в частност на филологическите специалности, както и на тенденцията към закриване на специалността в някои български университети. Понастоящем освен в Пловдивския университет специалността се изучава единствено в Софийския университет. За успешното справяне с трудната ситуация, предизвикана и от демографската криза, и от проблемите в средното образование, помогна решението на катедрата с подкрепата на факултета да създаде собствена стратегическа концепция, съобразена с модерните тенденции в европейското образование. През 2015 г. беше създаден нов учебен план, различен от съществуващата традиция, по силата на която пловдивската славистика следваше до този момент софийския модел. Спецификите на пловдивската славистика са, от една страна, на ниво прием, а от друга – на ниво организация на учебния процес. За разлика от Софийския университет се предлагат възможности за реален прием в желания профил, т.е. студентите не биват административно разпределяни, а записват този езиков профил, който отговаря на техните предпочитания. Другата съществена разлика се отнася до въведената възможност след втората година те сами да изберат един от двата варианта – българистичен, който наред с изучавания вече славянски език включва всички дисциплини, необходими за придобиване на квалификацията „учител по български език и литература“, и славистичен, в който се включват всички специализирани за съответния профил дисциплини (литература, история, култура на съответния славянски

Г-жа Дагмар Остранска приветства участниците в конференцията

народ), а заедно с тях втори славянски език и трети неславянски език по избор на студента.

Към новите моменти от развитието на специалността се отнася и откритата през 2017 г. едногодишна магистърска програма „Културноисторическа славистика“, която предлага изучаване на славянски език (чешки, полски или сръбски) от нулево ниво и дисциплини, представящи различни аспекти от културното развитие и настояще на славянските народи. Уникалният характер на програмата за българския академичен контекст я прави привлекателна и осигурява възможности за разнообразна професионална реализация в административни звена, свързани с различни културни дейности, музеи, библиотеки, в сферата на туризма.

Успешното развитие на специалността беше отбелязано по повод на нейната 40-годишнина. В рамките на международната конференция „Паисиеви четения“, която се провежда ежегодно и привлича учени от различни европейски университети и академии на науките, по-голямата част от участниците отново бяха от славянския свят. На официалното честване на юбилея, което се проведе на 8 ноември в зала „Компас“, присъстваха представители както на академичното ръководство – ректорът на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ проф. д-р Запрян Козлуджов и деканът на Филологическия факултет проф. д.ф.н. Вера Маровска, така и на държавните и културните институции на страните, чиито езици се изучават при нас: посланичката на Република Хърватия Нейно Превъзходителство г-жа Лерка Алайбег и заместник-посланичката г-жа Йелица Крищо, г-жа Дагмар Остранска – директор на Чешкия център в София, и г-н Ярослав Годун, директор на Полския институт в София. В приветствените си слова всички те изтъкнаха авторитета на пловдивската славистика сред българските и международните научни среди. А това е заслужена оценка за усилията, които и факултетът, и катедрата полагат не само за съхраняване на добрите страни на академичната традиция, но и за търсене на нови посоки, отговарящи на съвременните реалности.

➔ **От стр. 6**

ции в следобедните часове на 8 ноември в Заседателната зала на Ректората бе открит Академичен салон, по време на който бе представена актуалната научна продукция на преподаватели от Филологическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Катедра „Руска филология“ отбеляза 45 години от създаването си в секция „Руски лингвокултурен дискурс: хипотези, маршрути, мостове“, чиято работа премина в Университетската библиотека. Заместник-деканът доц. д-р Надя Чернева приветства гостите от Русия и

Филолозите в пловдивската алма матер отпразнуваха...

страната от името на факултетското ръководство и от името на завеждащата Катедра по руска филология доц. д-р Юлиана Чакърова, благодари на участниците за проявения интерес към тематиката на секцията и изрази увереност в развитието на бъдещи съвместни научни проекти, свързани с разпространението на руския език и култура.

На 9 ноември в 1-ви езиков кабинет се проведе и Кръгла маса по ономастика, посветена

на 45-годишнината на Филологическия факултет и на 110 години от рождението на акад. Владимир Георгиев – български учен, езиковед и съставител на речници и енциклопедии, главен редактор на сп. „Български език“, на сп. „Балканско езикознание“, на „Кратка българска енциклопедия“ и енциклопедия „България А – Я“.

Новост в тазгодишното издание на конференцията беше импровизираната филологическа книжарница пред

6. аудитория. Там всеки можеше да си вземе (оставени като дарение) или закупи книги на преподаватели от Филологическия факултет. Имаше и щанд на издателство „Колибри“.

Международната научна конференция „Паисиеви четения 2018“, посветена на 45-годишнината от създаването на филолозите в Пловдивския университет, бе реализирана с финансовата подкрепа на два научни проекта към Фонд „Научни изследвания“ – проект ДПМНФ 01/3 (с ръководител доц. д-р Елена Гетова) и проект Договор ЧФ18-ФЛФ-011 (с ръководител доц. д-р Борян Янев).

Слово на декана проф. д.ф.н. Вера Маровска и 45-годишнината на

Уважаеми колеги, скъпи гости,

Днес откриваме ежегодната научна конференция на Филологическия факултет „Паисиеви четения“ и това е първият повод да се видим тук. За нас днешният научен форум е по-специален, защото чрез него факултетът чества 45-годишнината си и това е причината както да се поздравим и да си пожелаем бъдещи успехи, но така също и да се похвалим с постигнатото и да покажем научната продукция, с която се гордеем. Всичко, което сме организирали, посвещаваме на това, посвещаваме го на филологията и хуманитарното образование, на усилията и всеотдайността на множество преподаватели и студенти, които в крайна сметка са нашата гордост и постижение.

Заради основните си приоритети – педагогическата дейност и научноизследователската практика – ФФ на ПУ днес е основното научно-образователното звено на Южна България: с безспорна значимост в културноисторическия контекст на нейната съвременност.

Благородната и отговорна мисия на Факултета е да се утвърди като ядро на ценни национални и регионални културни традиции, знания и памет; да се утвърди като отворен европейски хуманитарен център, средище на межкултурен диалог, кръстопът на езици, литератури и култури.

Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ за първи път приема студенти по специалностите *Българска филология* и *Руска филология* през есента на 1973 г. Посрещат ги преподавателите от тогавашната Катедра по чужди езици с ръководител ст. преп. Мария Мишева и са назначени първите асистенти българи: Елена Първанова, Юлия Николова (сега доц. д-р), Пеню Пенев (сега проф. д-р), а малко по-късно и Огнян Сапарев (сега проф. д.ф.н.). В края на първата година към тях се присъединяват Клео Протохротова (сега проф. д.ф.н.), Румяна Кордовска (д-р) и Иван Куцаров (сега проф. д.ф.н.). Доц. Ив. Койнаков е първият филолог, ръководител на Катедрата, обща за езиковедите и литературоведите. Административното им разделение се извършва през 1975 г., когато се обособяват две българистични катедри – Катедра по българска литература с ръководител доц. Иван Койнаков и Катедра по български език с ръководител доц. д-р Йордан Иванов. Оттук нататък всяко от двете филологически направления започва собствен развой.

Първите лектори са хабилитирани лица от Софийския университет, но през втората година за доценти са избрани и Иван Койнаков, който оглавява българистичната катедра, и Мария Гургулова, която застана начело на Катедрата по руски език и литература. Малко по-късно за доцент е хабилитиран и научният сътрудник от ИБЕ при БАН Йордан Иванов (по-късно проф. д.ф.н.).

През 1978 г. е открита специалността *Славянска филология*, в която след шестгодишно успешно развитие приемът е прекратен. Същото сполита и специалността *Руска филология*. В резултат на огромни усилия от страна на университетското ръководство, включително и на тогавашния ректор – доц. к.х.н. Цветан Обретенов (по-късно проф. д.х.н.), през 1987 г. се възстановява приемът в специалността *Руска филология* и се открива специалността *Български език и руски език*, а през 1988 г. – *Български език и английски език*. След приемането на Закона за автономията на висшите училища през 1989 г. през 1991 г. се възстановява приемът в специалността *Славянска филология* и се откриват специалностите *Български език и немски език*, *Български език и френски език*, *Руски език и западен език* и *Английска филология*, през 1992 г. – *Българска филология и етнология* и *Английска филология и етнология*, които през 1997 г. се обединяват в специалността *Етнология*, през 1993 г. – специалност *Български език и история*, а през 1995 г. – и *Социология*.

До 1984 г. филологическите специалности са в състава на Физическия факултет, който постепенно започва да се нарича неофициално Физико-филологически. През 1984 г. специалността

Проф. д.ф.н. Вера Маровска

Българска филология става основа за изграждането на новия Педагогически факултет (тогава се откриват специалностите *Начална училищна педагогика* и *Предучилищна педагогика*), който също без нормативен акт се нарича Филолого-педагогически и това название постепенно навлиза дори в министерски документи. С разделянето на този факултет през 1991 г. Филологическият факултет е утвърден като самостоятелна структура.

В момента Филологическият факултет предлага най-много специалности в сравнение с другите факултети на Университета. В рамките на Факултета има 8 катедри и 9 специализирани подструктури за изучаване на чужди езици и култури: Център за езици и интеркултурна комуникация, American Corner (Американски център, открит през 2004 г.), Test DaF Център за сертификация на владеенето на немски език, Център за руски език и култура, Център по новогръцки език; Център по турски език и култура; Славянска библиотека; Класна стая „Конфуций“; Лаборатория за изследване на българския език; Център за езикови компетентности и образователни услуги. Центърът за езици и интеркултурна комуникация развива обучение по езици, незастъпени в програмите на Факултета, участва и в проекти по межкултурно и езиково сътрудничество.

Филолози постепенно навлизат и в ръководните университетски органи: в определени периоди зам.-ректори са доц. д-р Мария Гургулова (1977 – 1979), доц. д-р Йордан Иванов (1979 – 1983), доц. Милена Калудова (1987 – 1992), проф. д.ф.н. Иван Куцаров (1989 – 1999), доц. д-р Запрян Козлуджов (2000 – 2011), доц. д-р Жоржета Чолакова (2011 – 2014). Филологическият факултет е излъчил най-голям брой ректори в историята на Университета: проф. д.ф.н. Огнян Сапарев (1993 – 2003), проф. д.ф.н. Иван Куцаров (2003 – 2011), проф. д-р Запрян Козлуджов (от 2011 г.)

И тримата ректори филолози са били членове на Президиума на ВАК (до закриването му през 2010 г.). В Специализираните съвети на ВАК са членували и проф. дфн Клео Протохротова, доц. д-р Юлия Николова и доц. д-р Жоржета Чолакова – в Съвета по литературознание; доц. д-р Пеню Пенев, проф. дфн Диана Иванова и доц. д-р Петя Бъркалова – в Съвета по славянско езикознание, доц. д-р Станка Козарова – в Съвета по общо езикознание. Кадровото израстване на преподавателския състав е плод на сериозната научна дейност в катедрите: пловдивските преподаватели са автори на десетки книги и монографии, те са организатори и участници в редица международни и национални научни прояви. Публикации в Научните трудове на Университета се цитират у нас и в чужбина, в академичното пространство се наложи Пловдивската школа във филологията или поне в отделни нейни направления.

Днес Факултетът предлага около 60 специалности в бакалавърска степен и 28 магистърски програми след завършена степен „бакалавър“. Освен това има две специалности с директна 5-годишна магистърска програма – *Балканистика* и *Славистиката*, която последната е с три профила – полски, чешки и (общ) сръбски и хърватски. Само през 2010 г. бяха открити над 20 нови специалности, сред които успешно стартираха и *Български език (БЕ)* и *турски език*, а малко по-късно *БЕ и корейски език* и *БЕ и китайски език*, *Лингвистика с бизнес администрация*; *Лингвистика с маркетинг*; *Лингвистика с ИТ*; *Приложна лингвистика* (с 18 комбинации на двата изучавани чужди езици; от 2018 г. и с първи език испански); *БЕ и гражданско образование* (2018 г.); *Английски език и културно наследство* (2018 г.); успешно функционира хибридни специалности с чужд език в Биологическия, Химическия и Философско-историческия факултет. Възобновихме успешно приема в специалностите *БЕ и немски език* и *БЕ и френски език*. Подготвяме откриването на специалността *БЕ и португалски език*.

Образователната дейност за осигуряване на образователно-квалификационната степен „бакалавър“ и „магистър“ се организира въз основа на регламентирана учебна документация и осигурен преподавателски състав, съгласно с европейското и националното законодателство и стратегията за развитие на Университета.

За студентите са организирани различни специализации: по журналистика, книгоиздаване, творческо писане, туризъм. В рамките на обучението се осигуряват свободноезикови и факултативни курсове с интердисциплинарно съдържание.

по случай откриването на „Паисиевите четения“ филологическите специалности

Факултетът има сключени договори с работодатели от страната и чужбина, които осигуряват възможности за изява на студентите както по време на следването, така и след завършването на образованието. Почти навсякъде в обществената сфера – в училища, университети, редакции на вестници и списания, издателства, научни и културни институти, политически и обществени организации, в различните структурни звена на парламента и общинските съвети – работят възпитаници на Филологическия факултет.

Студентите участват в научното и художественото творчество, имат възможността да публикуват свои произведения и статии, да се съревновават с колегите си от страната и Европа, да участват в специално организирани научни форуми. За тях са учредени и специални награди.

Все по-машабни са и международните контакти на факултета. Първоначално филолозите се включват в традиционните за Пловдивския университет договори за сътрудничество с университетите в Познан и Шедълце (Полша), Сегед (Унгария), Нови Сад (Югославия), Търнава (Словакия), Бърно (Чехия). Най-голямо развитие имат отношенията с Университета „Адам Мицкевич“ в Познан, където беше създаден нов българистичен център – откриха се специалността *Българска филология* и лекторат по български език. Имаше сключен и договор на равнище филологически факултети с университета в Санкт Петербург. Нашите българисти и слависти участват и в международни прояви по линия на договорите с Карловия университет в Прага, с университета в Минск, с университетите Париж-4, Париж-7 и Париж-8, Сорбона. По линия на проекти по програмата „Темпус“ се създадоха контакти с Кралския колеж в Лондон и университета в Лисабон.

Студентите, които изучават чужд език, имат реалната възможност да получат солидна подготовка в университет от страната на изучавания език по програмата „Еразъм“. Факултетът има над 50 договора за признаване и обмен на студенти (със стипендии на Европейския съюз) с университети от Англия, Франция, Германия, Испания, Чехия, Словакия, Гърция, Полша, Турция, Румъния, Белгия, Италия, Унгария, Австрия, Естония, Португалия, Финландия, Хърватия. Със страни, които не са членки на Европейския съюз и не са подписали „Еразъм“ хартата, Факултетът осигурява двустранни мобилности – с Русия, с Република Сръбска – съставна част на Босна и Херцеговина (Университета в Бая Лука) и с Република Сърбия (Белград и Крагуевац). Предстои подписване на двустранни договори с хърватски университети в Загреб, Риека и Задар. Обучението по чужди езици се провежда от носители на езика – лектори от Босна и Херцеговина, САЩ, Австрия, Полша, Турция, Китай, както и гост лектори от повечето европейски страни.

Сътрудничеството с консулствата, министерствата на образованието и културата в съответните страни осигурява стипендии за участие в интензивни летни езикови курсове, научни форуми, студентски инициативи и стажантски практики.

Факултетът винаги е имал стабилната подкрепа на филологическите факултети на Софийския университет и на Института за български език и Института по българска литература към БАН както като институции, така и като присъствие при нас на най-изявените им представители. Десетки изтъкнати специалисти са преподавали на студентите филолози от Пловдивския университет. Някои от тях вече не са между живите: доц. Иван Койнаков, акад. Петър Динев, проф. Борис Симеонов, проф. Светомир Иванчев, чл.-кор. ст. н. с. I ст. Валентин Станков, ст. н. с. I ст. Цвета Унджиева, проф. Дочо Леков, проф. Куя Кувев, проф. Мирослав Янакиев, проф. Стоян Стоянов, проф. Пенка Филкова, проф. Людмила Боева, проф. Георги Веселинов, проф. Корнелия Илиева, проф. Тодор Ив. Живков, проф. Боян Ничев, проф. Иван Павлов, проф. Живко Бояджиев, проф. Петър Пашов, доц. Петър Илчев, доц. Кира Андрейчина, доц. Стефан Елевтеров, доц. Недялко Драганов, доц. Райчо Русков, доц. Величко Тодоров, ст.н.с. I ст. Йордан Пенчев, ст. ас. Радка Бъневска и ст. ас. Илка Девлетян.

В един или друг период в Пловдивския университет са работили чл.-кор. проф. Милена Цанева, чл.-кор. проф. Тодор Бояджиев и професорите Венче Попова, Никола Георгиев, Донка Петканова, Светла Гюрова, Цветан Йотов, Юлия Балтова, Вяра Малджиева,

Маргарита Троева, Радка Кърлова, Иван Сарандев, Стефана Димитрова, Стефка Петрова, Борис Парашкевов, Павел Петков, Иван Джаджев, Иван

Стефанов, Николай Аретов, Николай Звезданов, Лидия Михова, Рая Кунчева, Михаил Михайлов, Лили Лашкова, Янко Бъчваров, Илияна Вladoва, Валери Стефанов, Милена Кирова, Миглена Николчина, Светла Коева, Маргарита Младенова и редица други.

Използваме повода на днешната конференция, за да им изкажем благодарност за оказаната подкрепа!

Факултетът е инициатор на мащабни научни форуми, които привличат изтъкнати езиковеди, литературоведи и културолози от цял свят. Първата конференция, в която взеха участие над 300 специалисти от четири континента, се проведе през 2003 г. Последваха международните славистични конференции през 2006 и 2008 г. Ежегодно през есента се провеждат традиционните *Паисиеви четения* с участие на специалисти от водещите български университети, научните звена към БАН и от чуждестранни университети, с които има сключен билатерален договор.

Първите *Паисиеви четения* са организирани през 1982 г. по случай 220 г. от написването на *История славянобългарска*.

През последните години представители на Филологическия факултет все по-активно участват в университетските и националните конкурси за научни проекти, чиито резултати се публикуват в специализираната периодика и в самостоятелни издания. Най-важните от тях, които осигуряват възможност за своевременно публикуване на научните изследвания и на други творчески изяви (предимно художествени и преводни), са Годишникът на факултета, сп. „Славянски диалози“ (от 2004 г.), сп. „Страница“. Създават се и специални проекти, осигуряващи издаването на осъществените научни изследвания под формата на дисертации, хабилитационни трудове и монографии.

Факултетът има научния и преподавателския потенциал да продължи своето успешно развитие с откриване на нови специалности и изследователски полета.

Скъпи колеги и гости, мисията ни на филолози и учители на бъдещото поколение трябва да ни прави горди. Защото филологията е низвергната днес, но нейният обект – езикът и словото – са единствените показатели за човешка възвисеност. Словото, и в частност художественото слово, е онази изкусна игра с езика, присъща само на духовно богатите личности, които чрез изкуството си поддигват емоционалното съзряване и на останалите хора. Затова сме длъжни да го изучаваме и дефинираме като еталон за интелектуална висота и артистизъм.

Универсални са също човешките емоции и усещанията за йерархия и ценности. Те са своеобразно вплетени в културното равнище на обществото. Хората ги сравняват и остойностяват съобразно с нуждите на историческия момент, затова са ни необходими познания за историята, за националните литератури и мястото им сред художествените постижения на човечеството.

Езикът от своя страна е логика и парадигма за възприемане на света, които човешката мисъл е постигнала и вклинила като матрица в знаковата система за междуличностна комуникация. Не бива да ни се изплъзва фактът, че човешките езици са различни, но всички те са еманация на интелектуална логика и оптимален функционализъм. Тази им характеристика именно се доказва в податливостта на човека към новаторско информационно технологично моделиране и разкрива механизмите на човешката рационалност. Такава е позицията не само на съвременната философия, но и античното убеждение, за което пише още Аристотел, че най-висшето знание е „мисленето, което мисли за себе си“, а то е вкоренено в езика.

Скъпи колеги, днес нашият дълг към бъдещето се увеличава неимоверно от необходимостта да отстояваме със съвременни средства значимия факт, че българският език, книжовност и култура имат многовековно присъствие върху картата на Европа и света и са основен елемент на идентичността.

Мисията ни – да се прокара мост между старите и новите представи за мястото и ролята на езиките, литературите и културите за запазване на хуманитарната идея като основна платформа на самобитността в глобализацията се свят – е сред най-благородните човешки задължения и нравственият императив на съвременността.